

Vraag nr. 28
van 9 november 1999
van de heer LEO PEETERS

Statuut lokale mandataris – Toepassing omzendbrief

Een aantal kwaliteitsbevorderende maatregelen met betrekking tot het statuut van de lokale en provinciale mandataris werden tijdens de voorbije periode in aanbeveling gebracht.

Vooreerst kan worden voorzien in een uitgebreide ondersteuning van de mandataris in de uitoefening van zijn of haar functie via het ter beschikking stellen van de nodige infrastructuur, zoals een lokaal en de toegang tot telefoon, fax en kopieerfaciliteiten. In het verlengde van dergelijke ondersteuning voorzagen men ook in de mogelijkheid tot het afsluiten van een gemeenschappelijke ongevallenverzekering en een verzekering wegens beroepsaansprakelijkheid. De ondersteuning van de gemeente- en OCMW-raadsfracties kon tevens gebeuren via de toekenning van een subsidie ten laste van de gemeentebegroting. Daarnaast wordt de gezinsvriendelijke werking verzekerd via terugbetaling van bijkomende kosten – zoals kinderopvang, opvang van ouderen en zieke of mindervalide gezinsleden.

Naast bovenvermelde ondersteuning wordt de informatietoegang door de bevoegde administratie uitgebreid en versoepeld voor de raadsleden. De wijziging van de Gemeentewet verleende de raadsleden bijkomende faciliteiten, waaronder inzage-recht, het opvragen van afschriften van bestuursdocumenten, het verkrijgen van toegang tot de gemeentelijke instellingen en de mogelijkheid tot het stellen van vragen aan het personeel bij het uitoefenen van hun inzage-recht.

De lokale mandataris kan zijn of haar functie ook slechts efficiënt uitoefenen indien hem of haar de mogelijkheid wordt geboden een specifieke deskundigheid uit te bouwen. Bijgevolg was voorzien in het uitschrijven van een vorming ten behoeve van deze mandatarissen.

Ten slotte was er de aanbeveling met betrekking tot de presentiegelden. Enerzijds wordt de mogelijkheid aangereikt om de presentiegelden van de raadsleden aan te passen. Anderzijds wenst de omzendbrief het verbod op de toekenning van meer dan één presentiegeld opgeheven te zien. Voor elke afzonderlijke vergadering waaraan de mandataris op eenzelfde dag deelneemt, zal telkens een presentiegeld kunnen worden toegekend. Vervolgens wordt erop gewezen dat de mandataris eventueel

ook een terugbetaling kan krijgen van bepaalde kosten die worden gemaakt tijdens de uitvoering van zijn of haar functie.

1. In welke mate geven de lokale en regionale besturen gevolg aan de voorstellen vervat in deze omzendbrief ?
2. Kan per onderdeel een overzicht worden gegeven van de initiatieven die door de verschillende gemeente- en provinciebesturen werden genomen ?
3. Welke stappen worden ondernomen tegen de besturen die weigeren deze faciliteiten voor de raadsleden ter beschikking te stellen ?
4. In welke omstandigheden moet er vanuit het administratief toezicht worden opgetreden omdat de rechten van de raadsleden werden geschonden ?

Antwoord

- 1 en 2. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger ongetwijfeld weet, beschikt mijn administratie niet over de statistische informatie die hij vraagt. Ik heb de provinciegouverneurs verzocht mij de gegevens toe te zenden.

Zodra ik erover beschik, zal ik ze in een aanvullend antwoord meedelen.

3. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger in de aanhef van zijn vraag aangeeft, bevat de omzendbrief "aanbevelingen" voor kwaliteitsbevorderende maatregelen die de lokale besturen kunnen nemen. Zulke aanbevelingen zijn uiteraard geen wettelijke verplichtingen.

Ik beschik niet over indicaties waaruit zou blijken dat lokale besturen geen gevolg zouden geven aan de omzendbrief. Ik wacht wel de resultaten af van het antwoord van de gouverneurs. Ik wijs er wel op dat de gemeenten en OCMW's zich er in het Pact toe hebben geëngageerd om "belangrijke inspanningen te leveren om materiële en infrastructurele faciliteiten ter beschikking te stellen voor de raadsleden en om permanente vorming van de mandatarissen te ondersteunen" (krachtlijn 4, alinea 2).

4. Een optreden van de toezichthoudende overheid is enkel mogelijk binnen de grenzen en voorwaarden van het decreet van 28 april 1993 inzake het toezicht op de gemeenten, de toe-

zichtsregeling opgenomen binnen de organieke wet op de OCMWs en het decreet van 22 februari 1995 inzake het toezicht op de provincies.

Vanzelfsprekend kunnen raadsleden bezwaren formuleren bij de toezichthoudende overheid als zij van oordeel zijn dat hun rechten geschonden zijn. Om de klantvriendelijke behandeling van vragen en klachten te vergroten, heb ik op 10 november 1999 richtlijnen gegeven. Terzake is tevens te verwijzen naar het engagement van de Vlaamse overheid inzake de wijze waarop het administratief toezicht zal worden uitgeoefend en dat neergelegd is in krachtlijn 6 (en actiepunten 39 en 41) van het genoemde Pact.